

*Прийнято на Пленумі Правління НСЖУ
18 грудня 2020 р. Київ*

Пріоритети діяльності Національної спілки журналістів України в 2021 році

Вступ

Кризова ситуація, в якій опинилася країна, нагадала суспільству про важливість роботи журналістів, а увага до медіа значно зросла. Журналісти відіграють ключову роль в інформуванні суспільства, у донесенні правдивої та повної інформації. Пандемія COVID-19 прискорила процеси цифрової трансформації і спонукала редакції шукати нові форми роботи. Водночас складна й непередбачувана економічна ситуація створює загрозу звуження інформаційного простору і плюралізму в медіа.

В цих умовах Національна спілка журналістів України ставить за мету захист критично важливої для суспільства свободи слова, підтримку незалежних медіа й об'єднання журналістів навколо професійних та етичних стандартів.

Головними пріоритетами діяльності Спілки в 2021 році стануть:

- **Захист свободи слова і незалежності медіа в умовах важливих суспільно-політичних змін;**
- **Боротьба з фейками, деструктивною пропагандою, іншими порушеннями професійних та етичних стандартів;**
- **Безпечна робота журналістів;**
- **Вдосконалення медійного законодавства з урахуванням думки журналістської спільноти;**
- **Захист трудових прав журналістів;**
- **Створення широких можливостей для отримання нових знань і навичок;**
- **Залучення до лав Спілки молодих членів і цифрових журналістів;**
- **Допомога журналістам у складних обставинах;**
- **Розвиток сучасних форм комунікації між членами Спілки; популяризація діяльності організації.**

У 2021 році українська журналістика продовжить перебувати під впливом факторів, які були визначальними в попередньому році: пандемія COVID-19; економічна криза; збройна агресія Російської Федерації; загрози інформаційній безпеці країни; відсутність державної політики підтримки незалежних медіа. Протистояти цим негативним явищам найбільша журналістська організація країни зможе завдяки чіткій позиції, згуртованості та здатності ефективно працювати у мінливих обставинах.

Безпека

Завдання:

- боротьба з безкарністю за злочини проти журналістів;
- підвищення захищеності журналістів під час виконання професійних обов'язків.

Реалізація:

- Ведення Індексу фізичної безпеки журналістів в Україні та щомісячне оприлюднення результатів;
- Організація інформаційних кампаній боротьби з безкарністю за злочини проти журналістів з нагоди Всесвітнього дня свободи преси (3 травня), Міжнародного

дня боротьби з безкарністю (2 листопада), Дня пам'яті українських журналістів (16 вересня);

- Ініціювання проведення парламентських слухань із питань свободи слова і безпеки журналістів;
- Вдосконалення алгоритму фіксації правопорушень проти журналістів (спільно з Національною поліцією)
- Посилення публічного контролю за розслідуванням злочинів проти журналістів шляхом регулярних звітів Національної поліції;
- Разом із партнерами - забезпечення юридичної підтримки журналістів, чий права порушуються;
- Проведення регіональних дискусій за участі потерпілих журналістів і представників правоохоронних органів.
- Аналіз стану безпеки роботи жінок-журналісток, у тому числі – фізичної та онлайн-безпеки.
- Моніторинг забезпечення журналістів засобами індивідуального захисту під час пандемії COVID-19.

Свобода слова

Завдання:

- сприяння зміцненню та розвитку незалежних ЗМІ
- протистояння тиску на журналістів і медіа

Реалізація:

- Просування «Антикризової програми підтримки медіа», актуалізація положень програми та моніторинг реалізації
- Участь у формуванні пропозицій для вдосконалення медійного законодавства з урахуванням думки журналістської спільноти. Адвокатування пріоритетності створення засад економічної незалежності українських медіа
- Підготовка змін до законів, які регулюють діяльність друкованих та онлайн-медіа
- Оприлюднення фактів тиску на журналістів і медіа; підготовка заяв і звернень.
- Відстоювання інтересів журналістів і незалежних медіа перед державними органами і монополістами (Національна рада з питань телебачення і радіомовлення, «Укрпошта» та ін.)
- Надання допомоги журналістам: у реалізації права на доступ до публічної інформації; в отриманні інформації та оскарженні незаконних відмов; складанні скарг та судових позовів (спільно з партнерами).
- Посилення взаємодії НСЖУ з органами законодавчої та виконавчої влади, делегування своїх представників у громадські ради та інші відповідні органи (тимчасові чи постійні) у Верховній Раді, Кабінеті Міністрів, Державному комітеті телебачення і радіомовлення, Міністерстві інформаційної політики, Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення тощо.
- Підготовка пропозицій до державних програм, спрямованих на розвиток і захист інформаційного простору України.

Права журналістів

Завдання:

- захист порушених професійних і соціальних прав журналістів,

- солідарність із журналістами, які зазнають тиску.

Реалізація:

- Продовження інформаційної кампанії «Журналісти важливі», спрямованої на підвищення уваги суспільства і влади до важливості роботи журналістів.
- Захист трудових і соціальних прав журналістів шляхом надання юридичних консультацій, проведення інформаційних заходів, у тому числі – за участі партнерських організацій.
- Створення рекомендацій та узагальнення практики захисту трудових прав журналістів.
- Поширення інформації про застосування положень трудового законодавства в практиці редакцій.
- Аналіз дотримання прав журналістів під час пандемії COVID-19.
- Організація кампаній солідарності, у тому числі міжнародних, з українськими журналістами, які незаконно переслідуються російською владою Криму чи проросійською «владою» на окупованих територіях.
- Прийняття заяв і звернень для допомоги журналістам у біді, у тому числі – звернень до Міжнародної федерації журналістів, Європейської федерації журналістів, Офісу Представника ОБСЄ з питань свободи ЗМІ, Комітету захисту журналістів, журналістських спілок інших країн.
- Організація акцій, прийняття заяв на підтримку українських ЗМІ і журналістів, які зазнали фізичної агресії, юридичного чи адміністративного тиску.
- Широке залучення громадськості до кампаній солідарності з українськими журналістами.
- Щорічне відзначення премією НСЖУ імені Ігоря Лубченка журналістів, які мають видатні заслуги у відстоюванні свободи слова.

Підвищення професіоналізму та боротьба з дезінформацією

Завдання:

- боротьба з фейками, дезінформацією і деструктивною пропагандою,
- заохочення журналістів і редакцій, які дотримуються професійних стандартів.

Реалізація:

- Проведення щорічного творчого конкурсу НСЖУ до Дня журналіста. Організація творчих зустрічей, майстер-класів, круглих столів за участі переможців конкурсів.
- Організація тренінгів, вебінарів, семінарів, конкурсів для підвищення кваліфікації журналістів у висвітленні суспільно важливих тем, отримання нових навичок у роботі і залучення аудиторії.
- Реалізація навчальних проєктів, спрямованих на підвищення стійкості і цифровізацію місцевих медіа.
- Організація зустрічей відомих журналістів і редакторів із молодими журналістами і студентами.
- Інформування членів НСЖУ про можливості підвищення кваліфікації, навчання, творчі конкурси та інші заходи як в Україні, так і за кордоном.
- Широке інформування членів Спілки про рекомендації і рішення Комісії з журналістської етики.
- Створення при правліннях обласних організацій НСЖУ рад професійної етики (відповідно до Кодексу професійної етики українського журналіста).

- Вивчення й поширення активом НСЖУ сучасного світового досвіду в сфері дотримання професійних та етичних стандартів, участі у відповідних дискусійних майданчиках з урахуванням національної специфіки та національних інтересів.
- Проведення заходів із обговорення окремих питань професійної етики.

Цифрова журналістика

Завдання:

- залучення до лав Спілки працівників цифрових ЗМІ
- вдосконалення цифрових навичок для працівників традиційних медіа

Реалізація:

- Розроблення і проведення роз'яснювальної кампанії про переваги членства в НСЖУ для працівників цифрових ЗМІ.
- Організація і проведення навчальних заходів із цифрових навичок для працівників традиційних медіа та для цифрових журналістів (спільно за партнерами).
- Залучення до участі в заходах НСЖУ блогерів та активних користувачів соціальних мереж.
- Допомога працівникам цифрових ЗМІ в захисті авторських та трудових прав.
- Організація тематичних вебінарів для журналістів і блогерів.
- Посилення присутності НСЖУ в соціальних мережах.
- Залучення цифрових журналістів до участі у щорічних творчих конкурсах НСЖУ.
- Створення онлайн-форми для подання документів на вступ до Спілки.

Регіони

Завдання:

- активізація роботи та зміцнення позицій обласних, міських і первинних організацій НСЖУ
- розвиток горизонтальних зв'язків та контактів

Реалізація:

- Ефективна підтримка журналістів, які потерпіли внаслідок виконання професійних обов'язків шляхом діалогу між обласними організаціями Спілки і правоохоронними органами.
- Моніторинг забезпечення журналістів засобами індивідуального захисту в період пандемії COVID-19.
- Підтримка фестивалів і конкурсів, організаторами яких виступає НСЖУ або її обласні організації: Міжнародного конкурсу шкільних медіа (Миколаїв), конкурсу «Українська мова – мова єднання» (Одеса), «Осінні зерна» (Кропивницький) та інших.
- Узагальнення кращих практик обласних організацій Спілки із захисту прав журналістів і ЗМІ, з роботи з молоддю, з ветеранами, з організації заходів та інших напрямів популяризації організації. Поширення інформації про досвід на офіційному сайті Спілки і шляхом тематичної розсилки.
- Підтримка ініціатив регіональних осередків НСЖУ із організації спільних заходів та різних форм горизонтальних зв'язків. Обрання формату заходів з урахуванням епідемічних обмежень.
- Створення ради молодіжного активу Спілки (до 30 років) із числа представників кожної обласної організації.

- Проведення інформаційних та навчальних заходів для молодих журналістів, активне залучення для цього переможців творчих конкурсів НСЖУ минулих років.
- Залучення молодих журналістів до популяризації діяльності організації в соціальних мережах.
- Посилення інформаційного напрямку діяльності регіональних організацій:
 - створення чи підтримка тематичних сторінок у соціальних мережах;
 - оновлення бази розсилки;
 - регулярне інформування про діяльність організацій шляхом публікацій на сайтах, розсилки, сторінок у соціальних мережах.
- Запровадження систематичного звітування керівних органів НСЖУ головами обласних організацій Спілки про проведену роботу і заходи в регіонах.
- Надання методичної та організаційної допомоги обласним організаціям у вирішенні проблем, які виникають.
- Ініціювання відзначення авторитетних членів Спілки почесними званнями, іншими державними нагородами.

Донбас і Крим

Завдання:

- підтримка журналістів-переселенців
- моніторинг ситуації зі свободою слова на окупованих територіях

Реалізація:

- Ведення і поповнення бази журналістів-переселенців.
- Регулярне інформування журналістів-переселенців про можливості працевлаштування та роботи за сумісництвом, про можливості підвищення кваліфікації, прес-тури, стажування тощо.
- Надання матеріальної, медичної і психологічної допомоги журналістам-переселенцям, у тому числі – із залученням міжнародних організацій і гуманітарних місій.
- Моніторинг ситуації зі свободою слова на окупованих територіях. Підготовка заяв, пов'язаних із порушеннями прав українських журналістів і блогерів в окупованих Криму та окремих районах Донбасу.
- Консультаційна підтримка журналістів, які звільнилися з полону.
- Проведення «круглих столів», прямих ліній та інших форм дискусій, присвячених висвітленню ситуації на окупованих територіях. Сприяння більш якісному та повному висвітленню цієї теми в загальноукраїнських ЗМІ.
- Спільно з партнерами – проведення тренінгів, конкурсів публікацій про життя переселенців та популяризація кращого редакційного досвіду.
- Організація відпочинку та оздоровлення журналістів-переселенців.

Зміцнення журналістської спільноти

Завдання:

- підвищення авторитету організації
- робота з молоддю
- робота з ветеранами преси

Реалізація:

- Створення нових інформаційних друкованих, фото- та відеоматеріалів про НСЖУ.
- Участь керівництва Спілки та регіональних організацій у теле- та радіоефірах, інших публічних заходах; виступи в пресі та онлайн-ЗМІ.
- Широке використання цифрових каналів і соціальних мереж для популяризації діяльності Спілки.
- Проведення презентацій НСЖУ на базі журналістських навчальних закладів, сприяння створенню там осередків НСЖУ.
- Підписання меморандумів про співробітництво з журналістськими організаціями інших країн, із вищими навчальними закладами, громадськими організаціями.
- Інформаційне партнерство Спілки в соціальних, культурних, благодійних заходах.
- Долучення Спілки на партнерських засадах до проектів інших організацій та ЗМІ, спрямованих на роботу з молодими журналістами (мультимедійні школи, школи розслідувачів тощо).
- Поширення успішних прикладів і форматів роботи з ветеранами Спілки в областях.
- Організація творчих зустрічей, майстер-класів ветеранів журналістики.

Організаційна робота

Завдання:

- зміцнення організації шляхом поліпшення обліку і контролю, підвищення якості внутрішніх документів
- пошук нових грантів, партнерств тощо
- покращення комунікації між центральним офісом, обласними і первинними організаціями

Реалізація:

- Неухильне дотримання порядку видачі бланків членських квитків і прес-карт, а також нової форми звітності.
- Актуалізація обласними організаціями баз даних членів Спілки, посилення контролю за сплатою внесків членами НСЖУ.
- Розвиток фандрейзингу, пошуку нових можливостей для реалізації проектів.
- Інформаційне партнерство Спілки та її обласних організацій у важливих культурних і громадських проектах.
- Проведення онлайн-навчання для відповідальних секретарів обласних організацій.
- Проведення навчальних заходів на базі регіональних осередків НСЖУ, розробка номенклатури справ та рекомендацій із ведення документації.
- Дотримання процедури виключення з лав НСЖУ, прийнятої пленумом Правління у квітні 2018 р.
 - Проведення дискусії щодо запровадження нової прес-карти НСЖУ
 - Дотримання принципів корпоративної етики під час висування обласними організаціями кандидатур на посади чи премії загальноукраїнського рівня.
 - Покращення комунікації між центральним офісом, регіональними організаціями та членами Спілки.